

Iulian - Cătălin NECHIFOR

IMPUNEREA ADMINISTRAȚIEI COMUNISTE LA BUCECEA (1944 - 1947)

Cuvinte - cheie: *Bucecea, administrație locală, putere comunistă, armistițiu, comunizare agresivă.*

Intrarea trupelor sovietice în aprilie 1944 a inaugurat perioada de ocupație militară a zonei și subordonarea sa intereselor de război ale Armatei Roșii. Conform proclamației lansate de comandamentul militar sovietic local de la Botoșani, acesta se angaja se recunoască și să permită funcționarea în continuare a administrației românești din județ. În virtutea acestei declarații au fost luate măsuri pentru reorganizarea administrației comunale pe întreg teritoriul județului.

În acest context, la 19 aprilie 1944 a fost încheiat un proces-verbal al Comisiei Interimare a comunei Bucecea prin care se alegeau organele de conducere și administrație comunale. În fruntea comunei era confirmat Gheorghe Debița ajutat de ceilalți patru membri: Ilie V. Sofian, Ioan A. Abălașei, ambii din Bucecea, Ion Blaga și Dumitru Neamțu, ultimii doi din Călinești. Funcționari ai primăriei erau numiți Gheorghe D. Gheorghiu ce ocupa funcțiile de secretar și notar și Gheorghe Dimitriu – casier comunal. Printre prioritățile noii Comisii Interimare se aflau repararea drumurilor, podurilor, cercetarea furturilor comise în această perioadă de instabilitate și reînființarea de urgență a serviciului de stare civilă¹. Pentru atingerea scopurilor propuse, la 2 mai a fost înființată poliția comunală Bucecea formată din Ion D. Dulgheru II, șeful guarzilor, Mihai Gh. Cucu, Gh. Cordun, Gh. C. Mihai, Petru V. Tănăsă, Dumitru a Matiesei, Ion Gh. Aungurencei, din Bucecea și Costache a Iacoboae, Ion Hancea, Ion Gh. Hrițcu din satul Călinești². Efortul depus de administrația comunală în reinstaurarea măcar parțială a unei normalități este vizibil. Chiar dacă rezultatele așteptate nu s-au ridicat la nivelul așteptărilor sătenilor, ele au avut efecte benefice asupra moralului acestora.

Situația dificilă în care se afla comuna a fost agravată de transmutarea de către armata sovietică a locuitorilor din satele aflate în apropiere de linia frontului. În preparativele comandamentului sovietic de lansare a unui noi ofensive, locuitori din comunele Bosanci, Liteni și Zaharești au fost mutați în spatele frontului. În comuna Bucecea au fost evacuați 6.400 de locuitori din comuna Bosanci. O parte dintre cei evacuați au fost repartizați și în satele Costinești, Dolina, Cotârgaci, Găureanca (comuna Leorda), Cucorâni și Cervicești³. În pofida eforturilor deosebite făcute de

¹ Arhivele Naționale ale României, Serviciul Botoșani (în continuare: ANRSBt), Fond *Prefectura județului Botoșani*, Ds. 49/1944, f. 198.

² *Ibidem*, Ds. 100/1944, f. 378.

³ *Ibidem*, Ds. 86/1944, f. 24.

Iulian - Cătălin NECHIFOR

IMPUNEREA ADMINISTRAȚIEI COMUNISTE LA BUCECEA (1944 - 1947)

Cuvinte - cheie: *Bucecea, administrație locală, putere comunistă, armistițiu, comunizare agresivă.*

Intrarea trupelor sovietice în aprilie 1944 a inaugurat perioada de ocupație militară a zonei și subordonarea sa intereselor de război ale Armatei Roșii. Conform proclamației lansate de comandamentul militar sovietic local de la Botoșani, acesta se angaja se recunoască și să permită funcționarea în continuare a administrației românești din județ. În virtutea acestei declarații au fost luate măsuri pentru reorganizarea administrației comunale pe întreg teritoriul județului.

În acest context, la 19 aprilie 1944 a fost încheiat un proces-verbal al Comisiei Interimare a comunei Bucecea prin care se alegeau organele de conducere și administrație comunale. În fruntea comunei era confirmat Gheorghe Debița ajutat de ceilalți patru membri: Ilie V. Sofian, Ioan A. Abălașei, ambii din Bucecea, Ion Blaga și Dumitru Neamțu, ultimii doi din Călinești. Funcționari ai primăriei erau numiți Gheorghe D. Gheorghiu ce ocupa funcțiile de secretar și notar și Gheorghe Dimitriu – casier comunal. Printre prioritățile noii Comisii Interimare se aflau repararea drumurilor, podurilor, cercetarea furturilor comise în această perioadă de instabilitate și reînființarea de urgență a serviciului de stare civilă¹. Pentru atingerea scopurilor propuse, la 2 mai a fost înființată poliția comunală Bucecea formată din Ion D. Dulgheru II, șeful guarzilor, Mihai Gh. Cucu, Gh. Cordun, Gh. C. Mihai, Petru V. Tănăsă, Dumitru a Matiesei, Ion Gh. Aungurencei, din Bucecea și Costache a Iacoboae, Ion Hancea, Ion Gh. Hrițcu din satul Călinești². Efortul depus de administrația comunală în reinstaurarea măcar parțială a unei normalități este vizibil. Chiar dacă rezultatele așteptate nu s-au ridicat la nivelul așteptărilor sătenilor, ele au

avut efecte benefice asupra moralului acestora. Situația dificilă în care se afla comuna a fost agravată de transmutarea de către armata sovietică a locuitorilor din satele aflate în apropiere de linia frontului. În preparativele comandamentului sovietic de lansare a unui noi ofensive, locuitori din comunele Bosanci, Liteni și Zaharești au fost mutați în spatele frontului. În comuna Bucecea au fost evacuați 6.400 de locuitori din comuna Bosanci. O parte dintre cei evacuați au fost repartizați și în satele Costinești, Dolina, Cotârgaci, Găureanca (comuna Leorda), Cucorâni și Cervicești³. În pofida eforturilor deosebite făcute de

Situația dificilă în care se afla comuna a fost agravată de transmutarea de către armata sovietică a locuitorilor din satele aflate în apropiere de linia frontului. În preparativele comandamentului sovietic de lansare a unui noi ofensive, locuitori din comunele Bosanci, Liteni și Zaharești au fost mutați în spatele frontului. În comuna Bucecea au fost evacuați 6.400 de locuitori din comuna Bosanci. O parte dintre cei evacuați au fost repartizați și în satele Costinești, Dolina, Cotârgaci, Găureanca (comuna Leorda), Cucorâni și Cervicești³. În pofida eforturilor deosebite făcute de

¹ Arhivele Naționale ale României, Serviciul Botoșani (în continuare: ANRSBt), Fond *Prefectura județului Botoșani*, Ds. 49/1944, f. 198.

² *Ibidem*, Ds. 100/1944, f. 378.

³ *Ibidem*, Ds. 86/1944, f. 24.

administrația comunală și a locuitorilor comunei de a gestiona cât mai bine situația, au apărut nemulțumiri la nivelul comandamentului militar sovietic local Bucecea. Într-o adresă a delegatului prefectului județului Botoșani din 3 iulie 1944 se arăta imixtiunea gravă a autorităților militare sovietice în administrația locală. Comandamentul sovietic a decis înlocuirea din funcție a primarului Gheorghe Debița și numirea sa ca șef al secției de jandarmi locale. În locul său a fost numit Vasile Iurcu. În fața insistențelor trimisului prefecturii, autoritățile militare sovietice au revenit asupra deciziei, Gheorghe Debița fiind păstrat în continuare primar⁴.

Eforturile administrației comunale pentru asigurarea normalității au fost sesizate și de procesul-verbal de inspecție din 29 iulie 1944. Școlile din localitate se regăseau într-o stare bună, fiind ocupate de trupele sovietice. De asemenea, starea de sănătate era bună. În finalul raportului se evidențiau eforturile făcute de primar:

„Dl. Primar al comunei, Gh. Debița, deși om în vârstă, totuși, muncește cu multă stăruință și energie pentru buna administrare a comunei pentru care noi îi aducem cele mai sincere mulțumiri”⁵.

Un al doilea proces-verbal de inspecție din 8 august 1944, semnat de Ion Gh. Dăscălescu, pretorul plasei Bucecea, confirma eforturile administrației comunale. Cu această ocazie se nota că localul de primărie se menținea într-o stare bună de funcționare fiind recomandate totuși acțiuni de igienă. În schimb, numărul redus de funcționari și lipsa lor de experiență administrativă generau sincope în buna funcționare a instituției. Actele primăriei nu erau îndosariate corect de secretarul primăriei, luându-se măsuri pentru îndreptarea acestui neajuns. Lucrările impuse primăriei de autoritățile județene fuseseră rezolvate în bune condiții, în ciuda lipsurilor de la nivel local. În ce privește localul școlilor, acestea se aflau în stare bună, cu excepția Școlii Nr. 1, celelalte fiind ocupate de armata rusă⁶. Eforturile făcute de primărie pentru repararea drumurilor și podurilor erau recunoscute. În ciuda lipsei de fonduri, reparațiile făcute făceau ca rutele de comunicații ce traversau comuna să fie funcționale. Administrația a fost la fel de eficientă și în colectarea produselor solicitate de armata sovietică constând în piei de animale și lână. Din păcate, nota reprezentantului autorității județene, au fost făcute eforturi minime pentru ajutorarea evacuațiilor săraci, lipsind din comună cantinele pentru aceștia⁷.

Dimensiunile exploatării sovietice sunt dezvăluite de un proces-verbal al primăriei comunei Bucecea, semnat de primarul Ioan Dulgheru II la 3 octombrie 1944. Noul primar arăta în adresa trimisă prefecturii județului nemulțumirile regăsite la nivel local față de comportamentul autorităților de ocupație sovietică. Consilierii primăriei arătau că cerințele militarilor sovietici erau inoportune și depășeau cu mult posibilitățile locuitorilor comunei. Aceștia erau scandalizați de cerința prefecturii din 29 septembrie de a se pune la dispoziția armatei sovietice 25 de căruțe sau care pentru două zile, când în realitate fuseseră reținute peste cinci zile. O nouă cerință a aceleiași prefecturi din 5 octombrie solicita punerea la dispoziția armatei sovietice a

⁴ *Ibidem*, Ds. 91/1944, f. 1.

⁵ *Ibidem*, ff. 12-13.

⁶ *Ibidem*, Ds. 14/1944, f. 58.

⁷ *Ibidem*.

Dimensiunile exploatării sovietice sunt dezvăluite de un proces-verbal al primăriei comunei Bucecea, semnat de primarul Ioan Dulgheru II la 3 octombrie 1944. Noul primar arăta în adresa trimisă prefecturii județului nemulțumirile regăsite la nivel local față de comportamentul autorităților de ocupație sovietică. Consilierii primăriei arătau că cerințele militarilor sovietici erau inoportune și depășeau cu mult posibilitățile locuitorilor comunei. Aceștia erau scandalizați de cerința prefecturii din 29 septembrie de a se pune la dispoziția armatei sovietice 25 de căruțe sau care pentru două zile, când în realitate fuseseră reținute peste cinci zile. O nouă cerință a aceleiași prefecturi din 5 octombrie solicita punerea la dispoziția armatei sovietice a

⁴ *Ibidem*, Ds. 91/1944, f. 1.
⁵ *Ibidem*, ff. 12-13.
⁶ *Ibidem*, Ds. 14/1944, f. 58.
⁷ *Ibidem*.

30 de care sau căruțe, în condițiile în care sătenii nu aveau cu ce să-și transporte propriile cereale de la câmp la casele lor⁸.

Intrarea țării sub dominația sovietică a însemnat și adoptarea unor decizii dureroase. La scurt timp după 23 august 1944 au fost constituite comisii județene pentru anchetarea și arestarea persoanelor acuzate de aderență la mișcarea legionară. Măsura în sine era necesară pentru revenirea la normalitatea democratică grav compromisă în anii interbelici de acțiunile mișcării legionare. Numai evacuarea forțată a populației evreiești din Târgul Bucecea, confiscarea proprietăților aparținând acesteia reprezentau fapte ce nu aruncau o imagine bună asupra unora dintre locuitorii comunei. Din nefericire, aceste comisii au devenit în anumite cazuri mijloace de reglare a unor conflicte de natură personală sau instrumente folosite în interes politic. La 29 decembrie 1944 Comisia pentru arestarea legionarilor de pe lângă prefectura județului a decis arestarea lui Constantin Axinte, fost domiciliat în Bucecea și mutat la Timișoara, suspectat ca având gradul de șef de sector în mișcarea legionară. A doua persoană arestată era Constantin Neamțu, comerciant din Bucecea cu rangul de șef de garnizoană în mișcarea legionară. Pe lângă aceștia, comisia cerea legiunii de jandarmi Bucecea să trimită informații despre un număr destul de mare de locuitori bănuți de activitate sau simpatii legionare: Dascălu Fediuc, preotul Gheorghe Cojocar, Mihai Sturza, Costică Damaschin și soția sa, Florea Șchiopu, Haralamb Lupu, Corneliu Ciurciubașa, sanitarul Popovici, Ghiță Loghin, preotul Alexandru Puiu împreună cu soția sa, Teodor Fottea, măcelarul Florescu, preotul Aristotel Popescu, Mircea Talpă, Ștefan Talpă, Ioan Periateu, Rică Codreanu, Rică Filipescu, Panainte Vasiliu, frații Cucu, Traian Alexandrescu, Ioan Stoleriu, D-na Frânculescu și fiul familiei Fieru⁹. Observăm că pe lista înaintată de comisia de la Botoșani se aflau toate notabilitățile comunale, de la foști primari, preoții comunei, învățători, comercianți, funcționari ai primăriei. În consecință, se pune întrebarea firească dacă scopul comisiei era într-adevăr de a descoperi vinovații de atrocitățile comise în anii '40 sau de a intimida elita comunei. Cert este că funcționarea acestei comisii a constituit un mijloc de presiune eficient asupra elitei comunei și folosirea unora dintre membrii ei de autoritățile procomuniste.

Alături de măsurile ce au vizat activitatea foștilor membri ai mișcării legionare, la nivel național a fost demarat un umplu proces de epurare a funcționarilor. Sub incidența legilor privind urmărirea și sancționarea celor vinovați de dezastrul țării intrau cei ce au încheiat tratatele politice și militare cu Germania nazistă, cei ce au consimțit la cedarea Transilvaniei, cei ce au urmărit prin activitatea lor să impună o orientare politică progermană a țării și cei ce s-au pus în slujba organelor de propagandă ale Germaniei naziste. Pedepșa acordată acestora se încadra între 5-10 ani de închisoare și muncă silnică pe viață¹⁰.

Funcționarii plecați în refugiu au fost obligați să suporte rigorile acestor comisii de anchetă. Spre exemplu, notarului comunei Bucecea Gheorghe Cososchi i s-a

⁸ *Ibidem*, Ds. 48/1944, f. 207.

⁹ *Ibidem*, Ds. 37/1945, f. 22.

¹⁰ *România. Viața politică în documente. 1945*, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1994 doc. 5, pp. 67-69.

30 de care sau căruțe, în condițiile în care sătenii nu aveau cu ce să-și transporte propriile cereale de la câmp la casele lor⁸.

Intrarea țării sub dominația sovietică a însemnat și adoptarea unor decizii

dureroase. La scurt timp după 23 august 1944 au fost constituite comisii județene pentru anchetarea și arestarea persoanelor acuzate de aderență la mișcarea legionară. Măsura în sine era necesară pentru revenirea la normalitatea democratică grav compromisă în anii interbelici de acțiunile mișcării legionare. Numai evacuarea forțată a populației evreiești din Târgul Bucecea, confiscarea proprietăților aparținând acesteia reprezentau fapte ce nu aruncau o imagine bună asupra unora dintre locuitorii comunei. Din nefericire, aceste comisii au devenit în anumite cazuri mijloace de reglare a unor conflicte de natură personală sau instrumente folosite în interes politic. La 29 decembrie 1944 Comisia pentru arestarea legionarilor de pe lângă prefectura județului a decis arestarea lui Constantin Axinte, fost domiciliat în Bucecea și mutat la Timișoara, suspectat ca având gradul de șef de sector în mișcarea legionară. A doua persoană arestată era Constantin Neamțu, comerciant din Bucecea cu rangul de șef de garnizoană în mișcarea legionară. Pe lângă aceștia, comisia cerea legiunii de jandarmi Bucecea să trimită informații despre un număr destul de mare de locuitori bănuți de activitate sau simpatii legionare: Dascălu Fediuc, preotul Gheorghe Cojocar, Mihai Sturza, Costică Damaschin și soția sa, Florea Șchiopu, Haralamb Lupu, Corneliu Ciurciubașa, sanitarul Popovici, Ghiță Loghin, preotul Alexandru Puiu împreună cu soția sa, Teodor Fottea, măcelarul Florescu, preotul Aristotel Popescu, Mircea Talpă, Ștefan Talpă, Ioan Periateu, Rică Codreanu, Rică Filipescu, Panainte Vasiliu, frații Cucu, Traian Alexandrescu, Ioan Stoleriu, D-na Frânculescu și fiul familiei Fieru⁹. Observăm că pe lista înaintată de comisia de la Botoșani se aflau toate notabilitățile comunale, de la foști primari, preoții comunei, învățători, comercianți, funcționari ai primăriei. În consecință, se pune întrebarea firească dacă scopul comisiei era într-adevăr de a descoperi vinovații de atrocitățile comise în anii '40 sau de a intimida elita comunei. Cert este că funcționarea acestei comisii a constituit un mijloc de presiune eficient asupra elitei comunei și folosirea unora dintre membrii ei de autoritățile procomuniste.

Alături de măsurile ce au vizat activitatea foștilor membri ai mișcării legionare, la nivel național a fost demarat un umplu proces de epurare a funcționarilor. Sub incidența legilor privind urmărirea și sancționarea celor vinovați de dezastrul țării intrau cei ce au încheiat tratatele politice și militare cu Germania nazistă, cei ce au consimțit la cedarea Transilvaniei, cei ce au urmărit prin activitatea lor să impună o orientare politică progermană a țării și cei ce s-au pus în slujba organelor de propagandă ale Germaniei naziste. Pedepșa acordată acestora se încadra între 5-10 ani de închisoare și muncă silnică pe viață¹⁰.

Funcționarii plecați în refugiu au fost obligați să suporte rigorile acestor comisii de anchetă. Spre exemplu, notarului comunei Bucecea Gheorghe Cososchi i s-a

⁸ *Ibidem*, Ds. 48/1944, f. 207.

⁹ *Ibidem*, Ds. 37/1945, f. 22.

București, 1994 doc. 5, pp. 67-69.

¹⁰ *România. Viața politică în documente. 1945*, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România,

interzis să mai funcționeze în cadrul primăriei la 19 decembrie 1944. Însă la circa o lună diferență, procesul-verbal din zilele de 17-25 ianuarie 1945 al Comisiei de triere Botoșani reconsidera decizia luată, permițându-i a funcționa în postul de notar dar nu în comuna Bucecea¹¹. Ulterior, Gheorghe Cososchi se va regăsi în funcția de notar al comunei, ceea ce indica subiectivismul și, în același timp, incoerența comisiei. La 29 ianuarie 1945 un alt proces-verbal al aceleiași comisii aproba funcționarea în continuare a lui Constantin Dulgheru – factor, Grigore Cojocaru- factor, Maricel Vișan – factor, Ion Grohalschi – factor, Dumitru Miron lucrător la linie (calea ferată n.a.) și Vasile Irimia factor ca funcționari în comuna Bucecea¹². Un nou tabel cu funcționarii din plasa Bucecea încadrați în legea de epurație completa tabloul deciziilor luate. Gheorghe Cososchi era reconfirmat în funcția de notar al comunei, Ioan Dulgheru în funcția de secretar, Ion Talpă în cea de casier, Grigore Dumitriu impiegat, Eufrosina Bărbosu telefonistă și Mihai Gherasim agent agricol¹³.

Incertitudinea politică a generat, cum era și normal, instabilitate la nivelul administrației comunale. Lucrările pentru dosarul de buget pe anul 1945-1946 sunt semnate de către Gheorghe Dumitriu în calitate de primar al comunei. Numirea sa, funcționar al primăriei, în funcția de primar s-a datorat probabil necesităților de moment ale administrației, numele său nefiind regăsit pe alte documente emise de primărie. El era ajutat de Ilie Sofian în calitate de ajutor de primar, Ioan Dulgheru - secretar, Grigore Dumitriu – impiegat și Ioan Talpă casier¹⁴.

Lucrările comisiilor de verificare și epurare a persoanelor considerate de noul regim vinovate de excesele din anii precedenți au continuat în anul 1945. Comisia județeană de verificare a activității persoanelor suspecte, formată din reprezentanții tuturor partidelor politice, condusă de M.S. Spodheim, prin procesul-verbal din 7 februarie, lua noi decizii restrictive împotriva unor notabilități locale. Preotul Gheorghe Cojocaru a fost pus sub pază fiind acuzat de apartenență la mișcarea legionară și, în această calitate, învinuit de preluare de bunuri ale evreilor. De asemenea, preotul din Târgul Bucecea era acuzat că a dorit distrugerea sinagogii din localitate și ridicarea în locul ei a unei biserici¹⁵. A doua persoană pusă sub pază era Petru Vasilovschi, suspectat de furt de bunuri și terorizare a populației evreiești. Cornelia Ciurcumbașu era acuzată de aderență la idealul legionar, terorizând la rândul ei evreii târgului. Ultima persoană aflată pe lista comisiei era Haralambie Lupu acuzat de terorizare a aceleiași populații evreiești¹⁶.

Arbitrariul noilor reprezentanți ai puterii politice și a reprezentanților sovietici s-a regăsit și în măsura absolut inumană și discriminatorie de deportare în Uniunea Sovietică a cetățenilor români de naționalitate germană. Decizia a fost impusă de sovietici guvernului român trecându-se peste cele mai elementare norme de drept. Începând cu 12 ianuarie 1945 au fost puse în aplicare primele măsuri de deportare a minoritarilor germani în minele de cărbune din Ucraina. În aceste condiții,

¹¹ ANRSBt, Fond *Prefectura județului Botoșani*, Ds. 44/1945, f. 37.

¹² *Ibidem*, f. 283.

¹³ *Ibidem*, f. 270.

¹⁴ Idem, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 8/1945, f. 21.

¹⁵ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 135/1944, f. 80.

¹⁶ *Ibidem*.

interzis să mai funcționeze în cadrul primăriei la 19 decembrie 1944. Însă la circa o lună diferență, procesul-verbal din zilele de 17-25 ianuarie 1945 al Comisiei de triere Botoșani reconsidera decizia luată, permițându-i a funcționa în postul de notar dar nu în comuna Bucecea¹¹. Ulterior, Gheorghe Cososchi se va regăsi în funcția de notar al comunei, ceea ce indica subiectivismul și, în același timp, incoerența comisiei. La 29 ianuarie 1945 un alt proces-verbal al aceleiași comisii aproba funcționarea în continuare a lui Constantin Dulgheru – factor, Grigore Cojocaru- factor, Maricel Vișan – factor, Ion Grohalschi – factor, Dumitru Miron lucrător la linie (calea ferată n.a.) și Vasile Irimia factor ca funcționari în comuna Bucecea¹². Un nou tabel cu funcționarii din plasa Bucecea încadrați în legea de epurație completa tabloul deciziilor luate. Gheorghe Cososchi era reconfirmat în funcția de notar al comunei, Ioan Dulgheru în funcția de secretar, Ion Talpă în cea de casier, Grigore Dumitriu impiegat, Eufrosina Bărbosu telefonistă și Mihai Gherasim agent agricol¹³.

Incertitudinea politică a generat, cum era și normal, instabilitate la nivelul administrației comunale. Lucrările pentru dosarul de buget pe anul 1945-1946 sunt semnate de către Gheorghe Dumitriu în calitate de primar al comunei. Numirea sa, funcționar al primăriei, în funcția de primar s-a datorat probabil necesităților de moment ale administrației, numele său nefiind regăsit pe alte documente emise de primărie. El era ajutat de Ilie Sofian în calitate de ajutor de primar, Ioan Dulgheru - secretar, Grigore Dumitriu – impiegat și Ioan Talpă casier¹⁴.

Lucrările comisiilor de verificare și epurare a persoanelor considerate de noul regim vinovate de excesele din anii precedenți au continuat în anul 1945. Comisia județeană de verificare a activității persoanelor suspecte, formată din reprezentanții tuturor partidelor politice, condusă de M.S. Spodheim, prin procesul-verbal din 7 februarie, lua noi decizii restrictive împotriva unor notabilități locale. Preotul Gheorghe Cojocaru a fost pus sub pază fiind acuzat de apartenență la mișcarea legionară și, în această calitate, învinuit de preluare de bunuri ale evreilor. De asemenea, preotul din Târgul Bucecea era acuzat că a dorit distrugerea sinagogii din localitate și ridicarea în locul ei a unei biserici¹⁵. A doua persoană pusă sub pază era Petru Vasilovschi, suspectat de furt de bunuri și terorizare a populației evreiești. Cornelia Ciurcumbașu era acuzată de aderență la idealul legionar, terorizând la rândul ei evreii târgului. Ultima persoană aflată pe lista comisiei era Haralambie Lupu acuzat de terorizare a aceleiași populații evreiești¹⁶.

Arbitrariul noilor reprezentanți ai puterii politice și a reprezentanților sovietici s-a regăsit și în măsura absolut inumană și discriminatorie de deportare în Uniunea Sovietică a cetățenilor români de naționalitate germană. Decizia a fost impusă de sovietici guvernului român trecându-se peste cele mai elementare norme de drept. Începând cu 12 ianuarie 1945 au fost puse în aplicare primele măsuri de deportare a minoritarilor germani în minele de cărbune din Ucraina. În aceste condiții,

¹¹ ANRSBt, Fond *Prefectura județului Botoșani*, Ds. 44/1945, f. 37.

¹² *Ibidem*, f. 283.

¹³ *Ibidem*, f. 270.

¹⁴ Idem, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 8/1945, f. 21.

¹⁵ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 135/1944, f. 80.

¹⁶ *Ibidem*.

reprezentanții minorității germane din România au înaintat o serie de memorii autorităților române unde se sublinia tocmai injustețea și nedreptatea făcută acestei categorii a populației. În memoriul din februarie 1945 adresat guvernului român de familiile de origine germană se arăta:

„Nu suntem străini, cei ridicați și noi, suntem la fel cu bunii români, unii din cei ridicați fiind de cel puțin a 3-a sau a 4-a generație, născută și trăită în Țara Românească. Bunicii și părinții celor ridicați și chiar ei, au luat parte activă măcar la unul din războaiele României, unii au fost și decorați, răniți, sau au murit în aceste războaie, ca acum urmașii lor, nepoții și copiii lor să fie duși în țară străină la muncă grea și forțată, fără a avea vreo vină de niciun fel¹⁷.”

Protestele guvernului Nicolae Rădescu nu au avut rezultate la nivelul factorilor de decizie sovietici, doritori în a se răzbuna pentru suferințele din perioada războiului. Măsurile luate împotriva germanilor au afectat însă și Târgul Bucecea, populat și de cetățeni de origine germană. Un raport al Preturii plasei Bucecea din 9 noiembrie 1945 certifica numele a doi locuitori ridicați și trimiși la muncă în Uniunea Sovietică: Franț Mirwald și Frederic Augustin¹⁸.

Abuzuri sovietice au fost realizate și pe un alt palier. Autoritățile sovietice au încercat să impună românilor extrădarea tuturor cetățenilor sovietici aflați în România, cu referire la românii basarabeni refugiați la vest de Prut. Primele încercări ale ofițerilor sovietici de arestare și preluare a acestor cetățeni români s-au înregistrat încă din luna noiembrie a anului 1944. Administrația românească a făcut în schimb eforturi uriașe pentru a proteja, în măsura posibilităților limitate avute la îndemână, acești cetățeni. Memoriul unor personalități basarabene adresat primului-ministru român la 21 martie 1945 surprindea starea de spirit a cetățenilor români născuți în Basarabia:

„E știut că, au reușit să se refugieze sau să se repatrieze în țară un număr mic. Tot așa de bine e știut, că mulți dintre aceștia, facem parte și noi, am făcut nenumărate demersuri la autoritățile sovietice pentru a ne repatria în țară și concomitent cu demersurile noastre de atunci, rude și cunoscuți, au făcut demersuri aici în țară pentru repatrierea noastră.

Atât cei refugiați și repatriați cât și noi, ce ce nu am reușit să ne repatriem, am avut un singur țel, acela de a trăi împreună cu cei ce ne-au format, ne-au dat lumina și educația românească și ne-au pregătit a împărtăși bucuriile și durerile tuturor românilor, cum sunt pregătiți toți românii din țara noastră¹⁹.”

Evident, presiunile autorităților de ocupație sovietice nu au ocolit nici comuna Bucecea. În acest context, Pretura plasei Bucecea a alcătuit un tablou cu locuitorii de origine sovietică existenți în plasă pe care îl prezentăm mai jos²⁰:

¹⁷ România. Viața politică în documente. 1945, doc. 26, p. 159.

¹⁸ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 13/1945, f. 22.

¹⁹ România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, coord. Marian Radu Mocanu, edit. Arhivelor Statului din România, București, 1995, doc. 67, p. 273.

²⁰ ANRSBt, Fond Pretura plasei Bucecea, Ds. 3/1945, f. 15.

reprezentanții minorității germane din România au înaintat o serie de memorii autorităților române unde se sublinia tocmai injustețea și nedreptatea făcută acestei categorii a populației. În memoriul din februarie 1945 adresat guvernului român de familiile de origine germană se arăta:

„Nu suntem străini, cei ridicați și noi, suntem la fel cu bunii români, unii din cei ridicați fiind de cel puțin a 3-a sau a 4-a generație, născută și trăită în Țara Românească. Bunicii și părinții celor ridicați și chiar ei, au luat parte activă măcar la unul din războaiele României, unii au fost și decorați, răniți, sau au murit în aceste războaie, ca acum urmașii lor, nepoții și copiii lor să fie duși în țară străină la muncă grea și forțată, fără a avea vreo vină de niciun fel¹⁷.”

Protestele guvernului Nicolae Rădescu nu au avut rezultate la nivelul factorilor de decizie sovietici, doritori în a se răzbuna pentru suferințele din perioada războiului. Măsurile luate împotriva germanilor au afectat însă și Târgul Bucecea, populat și de cetățeni de origine germană. Un raport al Preturii plasei Bucecea din 9 noiembrie 1945 certifica numele a doi locuitori ridicați și trimiși la muncă în Uniunea Sovietică: Franț Mirwald și Frederic Augustin¹⁸.

Abuzuri sovietice au fost realizate și pe un alt palier. Autoritățile sovietice au încercat să impună românilor extrădarea tuturor cetățenilor sovietici aflați în România, cu referire la românii basarabeni refugiați la vest de Prut. Primele încercări ale ofițerilor sovietici de arestare și preluare a acestor cetățeni români s-au înregistrat încă din luna noiembrie a anului 1944. Administrația românească a făcut în schimb eforturi uriașe pentru a proteja, în măsura posibilităților limitate avute la îndemână, acești cetățeni. Memoriul unor personalități basarabene adresat primului-ministru român la 21 martie 1945 surprindea starea de spirit a cetățenilor români născuți în Basarabia:

„E știut că, au reușit să se refugieze sau să se repatrieze în țară un număr mic. Tot așa de bine e știut, că mulți dintre aceștia, facem parte și noi, am făcut nenumărate demersuri la autoritățile sovietice pentru a ne repatria în țară și concomitent cu demersurile noastre de atunci, rude și cunoscuți, au făcut demersuri aici în țară pentru repatrierea noastră.

Atât cei refugiați și repatriați cât și noi, ce ce nu am reușit să ne repatriem, am avut un singur țel, acela de a trăi împreună cu cei ce ne-au format, ne-au dat lumina și educația românească și ne-au pregătit a împărtăși bucuriile și durerile tuturor românilor, cum sunt pregătiți toți românii din țara noastră¹⁹.”

Evident, presiunile autorităților de ocupație sovietice nu au ocolit nici comuna Bucecea. În acest context, Pretura plasei Bucecea a alcătuit un tablou cu locuitorii de origine sovietică existenți în plasă pe care îl prezentăm mai jos²⁰:

¹⁷ România. Viața politică în documente. 1945, doc. 26, p. 159.

¹⁸ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 13/1945, f. 22.

¹⁹ România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, coord. Marian Radu Mocanu, edit. Arhivelor

²⁰ ANRSBt, Fond Pretura plasei Bucecea, Ds. 3/1945, f. 15.

Tabel 1. Locuitorii de origine sovietică din plasa Bucecea (1945)

Nr.	Nume	Vârstă	Anul venirii	De unde este venit	Reședința actuală
1.	Tudor Cotenco	52	1918	Condratovca - Harcov	Leorda
2.	Zaharia Podoleanu	44	1920	Noua Usita (Camenet, Podolschi)	Leorda
3.	Ira Ivanov	37	1930	Borușani – Bălți	Leorda
4.	Ana D. Buga	21	1944	Briceni – Hotin	Bucecea
5.	Ion Bandalac	17	1944	Briceni – Hotin	Bucecea

Un memoriu ulterior prin care se prezenta familiile de basarabeni existente la nivelul aceleiași plase prezenta un număr de 5 familii, diferite față de cele prezentate mai sus²¹. Aceste două date ne trimit spre două concluzii. Prima ar consta în preluarea de către autoritățile sovietice a persoanelor citate mai sus în intervalul redactării celor două situații. A doua, mult mai plauzibilă, constă în tergiversarea acestor rapoarte de administrația românească în scopul de a-i face „scăpați” pe cei vizați. Evoluția ulterioară a evenimentelor înclină spre a doua concluzie, în acest sens stând drept argument numărul mare al învățătorilor de la cele două școli din Bucecea de origine basarabeană. Tot în sprijinul acestei concluzii stau și datele recensământului populației existente la 23 august 1944 la nivelul plasei Bucecea. Ele nu certifică prezența cetățenilor români de origine basarabeană la nivelul comunei Bucecea, aceștia fiind probabil integrați în rândul cetățenilor români²².

Alături de abuzurile sovietice menționate mai sus au persistat presiunile privind aplicarea prevederilor Convenției de Armistițiu semnată la Moscova în septembrie 1944. Cerințele sovietice au depășit cu mult posibilitățile locale de satisfacere a lor. O situație a animalelor ridicate de trupele sovietice cu sau fără forme legale de pe cuprinsul plasei Bucecea în perioada 23 august 1944-1 iulie 1945 este revelatorie. Au fost ridicați 106 cai, 67 vite, 809 ovine și 60 porcine. Localitățile cele mai afectate erau Dumbrăveni, Fântânele, Verești și Bucecea. Locuitorilor comunei Bucecea le-au fost ridicate 13 cabaline, 10 vite, 42 de ovine și 5 porcine²³. Cifrele sunt orientative deoarece un număr însemnat din rechizițiile făcute de soldații sovietici nu au fost raportate primăriilor locale. Darea de seamă a Primăriei comunei Bucecea din 22 iulie 1945 întreaga dimensiunea contribuțiilor locuitorilor la asigurarea funcționării intendenței sovietice. Pentru satisfacerea cerințelor prevăzute de armistițiu au fost predate 10 bovine, 80 de ovine și 50 kg. de unt²⁴. Informarea mai arată că eforturile primăriei de a colecta animale în contul armistițiului întâmpinau o opoziție tot mai puternică din partea locuitorilor care se confruntau un deficit de animale de muncă. Numai până la data înaintării informării fuseseră dați în judecată 10 locuitori²⁵.

²¹ *Ibidem*, Ds. 4/1945, f. 113.

²² *Ibidem*, f. 111.

²³ *Ibidem*, Ds. 15/1945, f. 81.

²⁴ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 2/1945, f. 20.

²⁵ *Ibidem*.

Un memoriu ulterior prin care se prezenta familiile de basarabeni existente la nivelul aceleiași plase prezenta un număr de 5 familii, diferite față de cele prezentate mai sus²¹. Aceste două date ne trimit spre două concluzii. Prima ar consta în preluarea de către autoritățile sovietice a persoanelor citate mai sus în intervalul redactării celor două situații. A doua, mult mai plauzibilă, constă în tergiversarea acestor rapoarte de administrația românească în scopul de a-i face „scăpați” pe cei vizați. Evoluția ulterioară a evenimentelor înclină spre a doua concluzie, în acest sens stând drept argument numărul mare al învățătorilor de la cele două școli din Bucecea de origine basarabeană. Tot în sprijinul acestei concluzii stau și datele recensământului populației existente la 23 august 1944 la nivelul plasei Bucecea. Ele nu certifică prezența cetățenilor români de origine basarabeană la nivelul comunei Bucecea, aceștia fiind probabil integrați în rândul cetățenilor români²².

Alături de abuzurile sovietice menționate mai sus au persistat presiunile privind aplicarea prevederilor Convenției de Armistițiu semnată la Moscova în septembrie 1944. Cerințele sovietice au depășit cu mult posibilitățile locale de satisfacere a lor. O situație a animalelor ridicate de trupele sovietice cu sau fără forme legale de pe cuprinsul plasei Bucecea în perioada 23 august 1944-1 iulie 1945 este revelatorie. Au fost ridicați 106 cai, 67 vite, 809 ovine și 60 porcine. Localitățile cele mai afectate erau Dumbrăveni, Fântânele, Verești și Bucecea. Locuitorilor comunei Bucecea le-au fost ridicate 13 cabaline, 10 vite, 42 de ovine și 5 porcine²³. Cifrele sunt orientative deoarece un număr însemnat din rechizițiile făcute de soldații sovietici nu au fost raportate primăriilor locale. Darea de seamă a Primăriei comunei Bucecea din 22 iulie 1945 întreaga dimensiunea contribuțiilor locuitorilor la asigurarea funcționării intendenței sovietice. Pentru satisfacerea cerințelor prevăzute de armistițiu au fost predate 10 bovine, 80 de ovine și 50 kg. de unt²⁴. Informarea mai arată că eforturile primăriei de a colecta animale în contul armistițiului întâmpinau o opoziție tot mai puternică din partea locuitorilor care se confruntau un deficit de animale de muncă. Numai până la data înaintării informării fuseseră dați în judecată 10 locuitori²⁵.

Nr.	Nume	Vârstă	Anul venirii	De unde este venit	Reședința actuală
1.	Tudor Cotenco	52	1918	Condratovca - Harcov	Leorda
2.	Zaharia Podoleanu	44	1920	Noua Usita (Camenet, Podolschi)	Leorda
3.	Ira Ivanov	37	1930	Borușani – Bălți	Leorda
4.	Ana D. Buga	21	1944	Briceni – Hotin	Bucecea
5.	Ion Bandalac	17	1944	Briceni – Hotin	Bucecea

Tabel 1. Locuitorii de origine sovietică din plasa Bucecea (1945)

Președintele Comisiei Române pentru aplicarea Armistițiului, M. Ghelmegeanu a informat la 1 septembrie 1945 guvernul român de refuzul sovietic de a converti o parte din plățile agricole în livrări crescute de petrol. Solicitarea autorităților române era dictată din două motive. Unul consta în epuizarea stocurilor de animale vii pe care le posedau țărani, situație ilustrată în rândurile de mai sus și la Bucecea. Al doilea consta în producția deficitară de cereale datorată anului secetos ce nu putea satisface pretențiile sovietice ridicate de 21.000 vagoane grâu și 8.000 vagoane porumb²⁶. Procesul-verbal de inspecție din 11 noiembrie 1945 venea în confirmarea dificultăților de satisfacere a nevoilor sovietice. Pe ansamblul comunei s-au colectat 5.470 kg. de grâu din care 2.005 kg. au fost reprezentate de nivelul cotelor. În ce privea contribuția de animale comuna mai avea de dat 11 bovine, 36 de ovine și 51 de porcine²⁷, cantitate ce dubla practic efortul pe întreg anul 1945.

Starea edilitară a târgului a suferit de pe urma vitregiilor războiului și a descompunerii administrației comunale. Procesul-verbal de inspecție din 10 februarie 1945 arăta imaginea unei administrații locale ce făcea eforturi uriașe pentru normalizarea vieții în comună. Principalele obiective ale acesteia constau în refacerea și menținerea în stare de funcționalitate a drumurilor din comună, în special a podurilor de peste Siret²⁸. Următoarea inspecție realizată de pretorul Constantin Pânzaru la 26 aprilie 1945 surprindea o imagine sumbră a localității:

„Târgul este murdar, oamenii sunt refractari la ordinele și dispozițiunile ce se dau, iar casele dărăpănate din cauza neprezentării proprietarilor evrei, care continuă să stea la Botoșani, dau târgului un aspect straniu de cimitir”²⁹.

Măsurile luate de administrația comunală au constat în curățirea de moloz și murdării a caselor nelocuite și bararea intrării în acestea cu scânduri, transportarea gunoierului rezultat la câmp și curățarea locurilor virane din localitate³⁰. Situația a determinat autoritățile județene să intervină pentru a numi un nou primar care să gestioneze mai bine situația în care se afla comuna. La 5 mai 1945 a fost numit primar al comunei Petre Aiordăchioaei, așa cum rezultă din informarea trimisă de primăria Bucecea prefecturii județului la 19 octombrie 1945. Primarul era secondat de Ilie Sofian aflat în funcția de ajutor de primar încă din 15 aprilie 1944³¹.

Nici noul primar cu convingeri comuniste nu a reușit să se ridice la nivelul așteptărilor. O nouă inspecție din zilele de 26-28 noiembrie 1945 realizată de același pretor, în persoana lui Constantin Pânzaru, creiona o imagine la fel de dezastruoasă ca și cea din aprilie a târgului:

„Administrația comunală la Bucecea este sub nivelul tuturor așteptărilor. Actualii edili, deși buni gospodari la casele lor, sunt lipsiți de priceperea, energia și prestigiul personal necesar redresării administrației unei comuni ca Bucecea, care este și reședința plasei. Aspectul târgului mai ales este cu totul detestabil. Casele părăsite se destramă și devastează de răufăcători din zi în zi, iar gunoierii și

²⁶ România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, doc. 89, p. 344.

²⁷ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 66/1945, f. 175.

²⁸ Ibidem, Ds. 66/1945, f. 29.

²⁹ Idem, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 9/1945, f. 2.

³⁰ Idem, Fond Prefectura Județului Botoșani, Ds. 2/1945, f. 20.

³¹ Ibidem, Ds. 28/1945, f. 182.

Președintele Comisiei Române pentru aplicarea Armistițiului, M. Ghelmegeanu a informat la 1 septembrie 1945 guvernul român de refuzul sovietic de a converti o parte din plățile agricole în livrări crescute de petrol. Solicitarea autorităților române era dictată din două motive. Unul consta în epuizarea stocurilor de animale vii pe care le posedau țărani, situație ilustrată în rândurile de mai sus și la Bucecea. Al doilea consta în producția deficitară de cereale datorată anului secetos ce nu putea satisface pretențiile sovietice ridicate de 21.000 vagoane grâu și 8.000 vagoane porumb²⁶. Procesul-verbal de inspecție din 11 noiembrie 1945 venea în confirmarea dificultăților de satisfacere a nevoilor sovietice. Pe ansamblul comunei s-au colectat 5.470 kg. de grâu din care 2.005 kg. au fost reprezentate de nivelul cotelor. În ce privea contribuția de animale comuna mai avea de dat 11 bovine, 36 de ovine și 51 de porcine²⁷, cantitate ce dubla practic efortul pe întreg anul 1945.

Starea edilitară a târgului a suferit de pe urma vitregiilor războiului și a descompunerii administrației comunale. Procesul-verbal de inspecție din 10 februarie 1945 arăta imaginea unei administrații locale ce făcea eforturi uriașe pentru normalizarea vieții în comună. Principalele obiective ale acesteia constau în refacerea și menținerea în stare de funcționalitate a drumurilor din comună, în special a podurilor de peste Siret²⁸. Următoarea inspecție realizată de pretorul Constantin Pânzaru la 26 aprilie 1945 surprindea o imagine sumbră a localității:

„Târgul este murdar, oamenii sunt refractari la ordinele și dispozițiunile ce se dau, iar casele dărăpănate din cauza neprezentării proprietarilor evrei, care continuă să stea la Botoșani, dau târgului un aspect straniu de cimitir”²⁹.

Măsurile luate de administrația comunală au constat în curățirea de moloz și murdării a caselor nelocuite și bararea intrării în acestea cu scânduri, transportarea gunoierului rezultat la câmp și curățarea locurilor virane din localitate³⁰. Situația a determinat autoritățile județene să intervină pentru a numi un nou primar care să gestioneze mai bine situația în care se afla comuna. La 5 mai 1945 a fost numit primar al comunei Petre Aiordăchioaei, așa cum rezultă din informarea trimisă de primăria Bucecea prefecturii județului la 19 octombrie 1945. Primarul era secondat de Ilie Sofian aflat în funcția de ajutor de primar încă din 15 aprilie 1944³¹.

Nici noul primar cu convingeri comuniste nu a reușit să se ridice la nivelul așteptărilor. O nouă inspecție din zilele de 26-28 noiembrie 1945 realizată de același pretor, în persoana lui Constantin Pânzaru, creiona o imagine la fel de dezastruoasă ca și cea din aprilie a târgului:

„Administrația comunală la Bucecea este sub nivelul tuturor așteptărilor. Actualii edili, deși buni gospodari la casele lor, sunt lipsiți de priceperea, energia și prestigiul personal necesar redresării administrației unei comuni ca Bucecea, care este și reședința plasei. Aspectul târgului mai ales este cu totul detestabil. Casele părăsite se destramă și devastează de răufăcători din zi în zi, iar gunoierii și

²⁶ România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, doc. 89, p. 344.

²⁷ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 66/1945, f. 175.

²⁸ Ibidem, Ds. 66/1945, f. 29.

²⁹ Idem, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 9/1945, f. 2.

³⁰ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 2/1945, f. 20.

³¹ Ibidem, Ds. 28/1945, f. 182.

*reziduurile murdare din interiorul și vecinătatea acestora prezintă un perpetuu focar de infecții. Zăpada căzută în ultima vreme a făcut parțial invizibilă această situație jalnică de dezordine totală. Negustorii și proprietarii de la strada principală nu-și curăță trotuarele și porțiunea de stradă din dreptul casei, precum și din fața celor vecine, în cazul în care sunt părăsite, iar autoritatea comunală stă pasivă și neputincioasă în loc ca, împreună cu postul de jandarmi, să acționeze cu energie și hotărâre zilnic pentru menținerea curățeniei și ordinii*³².

Insistențele pretorului de plasă nu au dat rezultatele așteptate. Inspecțiile din luna februarie a anului 1946 scoteau la suprafață aceleași probleme edilitare, semn că niciuna din recomandările venite din partea pretorului nu au fost asimilate la nivel local.

Anul 1946 a fost marcat de derularea unor evenimente ce au influențat în mod definitiv configurația societății românești postbelice. În primul rând au continuat eforturile concentrate ale comunistilor și aliaților lor de ocazie de acaparare a puterii absolute, fapt reușit în cele din urmă prin falsificarea voturilor din alegerile din 19 noiembrie. Pentru atingerea acestui scop au fost efectuate schimbări majore în rândul administrației comunale, posturile cheie fiind ocupate de reprezentanții comuniști. Peste aceste evoluții s-au suprapus primele semne al secetei și foametei ce a devastat Moldova.

La debutul anului 1946 la nivelul Prefecturii județului Botoșani au fost realizate situații cu necesitățile investiționale pentru fiecare comună în parte. Pentru comuna Bucecea prioritare erau reintroducerea iluminatului electric, reconstrucția a nouă podețe din lemn, repararea localurilor judecătorei și preturii, construirea unui abator comunal și a două camere suplimentare localului de primărie. Aceste investiții totalizau un efort bugetar de 47.000.000 lei din partea prefecturii³³. Documentele ulterioare nu fac lumină în ce privește gradul de realizare al acestor investiții, însă dificultățile economice par să fi îngreunat punerea lor în aplicare.

În contextul luptelor politice din anul 1946 decesul ajutorului de primar Ilie Sofian a declanșat confruntări între tabăra guvernamentală și partidele de opoziție. În urma consultărilor organizate de Consiliului de Coordonare al comunei Bucecea, format din reprezentanții partidelor politice aflate în cursa electorală, a fost propus pentru ocuparea funcției vacante Tudosache Talpă, reprezentant al partidului liberal. La scurt timp, organizația locală a Frontului Plugarilor a trimis o notă reprezentanților județeni prin care contesta vehement numirea lui Tudosache Talpă. Acuzația adusă era una la modă la timpul respectiv și consta în promovarea politicii reacționare liberale în contradicție cu interesele locuitorilor comunei. Candidatul Frontului Plugarilor pentru a doua funcție în administrația comunală era Mihai Poroh din Călinești³⁴. În cele din urmă, pentru asigurarea echilibrului fragil de dinaintea alegerilor și respectarea normelor minimale de democrație, prefectul comunist al

³² Idem, Fond Primăria Comunei Bucecea, Ds. 9/1945, f. 23.

³³ Idem, Prefectura Județului Botoșani, DS. 9/1946, f. 25.

³⁴ *Ibidem*, Ds. 104/1946, f.68.

*reziduurile murdare din interiorul și vecinătatea acestora prezintă un perpetuu focar de infecții. Zăpada căzută în ultima vreme a făcut parțial invizibilă această situație jalnică de dezordine totală. Negustorii și proprietarii de la strada principală nu-și curăță trotuarele și porțiunea de stradă din dreptul casei, precum și din fața celor vecine, în cazul în care sunt părăsite, iar autoritatea comunală stă pasivă și neputincioasă în loc ca, împreună cu postul de jandarmi, să acționeze cu energie și hotărâre zilnic pentru menținerea curățeniei și ordinii*³².

Insistențele pretorului de plasă nu au dat rezultatele așteptate. Inspecțiile din luna februarie a anului 1946 scoteau la suprafață aceleași probleme edilitare, semn că niciuna din recomandările venite din partea pretorului nu au fost asimilate la nivel local.

Anul 1946 a fost marcat de derularea unor evenimente ce au influențat în mod definitiv configurația societății românești postbelice. În primul rând au continuat eforturile concentrate ale comunistilor și aliaților lor de ocazie de acaparare a puterii absolute, fapt reușit în cele din urmă prin falsificarea voturilor din alegerile din 19 noiembrie. Pentru atingerea acestui scop au fost efectuate schimbări majore în rândul administrației comunale, posturile cheie fiind ocupate de reprezentanții comuniști. Peste aceste evoluții s-au suprapus primele semne al secetei și foametei ce a devastat Moldova.

La debutul anului 1946 la nivelul Prefecturii județului Botoșani au fost realizate situații cu necesitățile investiționale pentru fiecare comună în parte. Pentru comuna Bucecea prioritare erau reintroducerea iluminatului electric, reconstrucția a nouă podețe din lemn, repararea localurilor judecătorei și preturii, construirea unui abator comunal și a două camere suplimentare localului de primărie. Aceste investiții totalizau un efort bugetar de 47.000.000 lei din partea prefecturii³³. Documentele ulterioare nu fac lumină în ce privește gradul de realizare al acestor investiții, însă dificultățile economice par să fi îngreunat punerea lor în aplicare.

În contextul luptelor politice din anul 1946 decesul ajutorului de primar Ilie Sofian a declanșat confruntări între tabăra guvernamentală și partidele de opoziție. În urma consultărilor organizate de Consiliului de Coordonare al comunei Bucecea, format din reprezentanții partidelor politice aflate în cursa electorală, a fost propus pentru ocuparea funcției vacante Tudosache Talpă, reprezentant al partidului liberal. La scurt timp, organizația locală a Frontului Plugarilor a trimis o notă reprezentanților județeni prin care contesta vehement numirea lui Tudosache Talpă. Acuzația adusă era una la modă la timpul respectiv și consta în promovarea politicii reacționare liberale în contradicție cu interesele locuitorilor comunei. Candidatul Frontului Plugarilor pentru a doua funcție în administrația comunală era Mihai Poroh din Călinești³⁴. În cele din urmă, pentru asigurarea echilibrului fragil de dinaintea alegerilor și respectarea normelor minimale de democrație, prefectul comunist al

³² Idem, Fond Primăria Comunei Bucecea, Ds. 9/1945, f. 23.

³³ Idem, Prefectura Județului Botoșani, DS. 9/1946, f. 25.

³⁴ *Ibidem*, Ds. 104/1946, f.68.

județului Botoșani - Teodor Chirica l-a numit la 15 martie 1946 drept ajutor de primar pe Tudosache Talpă³⁵.

Consiliul de Coordonare al comunei Bucecea era o instituție provizorie, creată la nivelul administrației locale cu scopul de a armoniza și media interesele partidelor politice angrenate în campania electorală. În comisie fiecare partid politic și-a delegat un reprezentat care să susțină interesele sale. Partidul Național Țărănesc l-a mandat pe Dumitru Irimia³⁶, Partidul Social Democrat pe învățătorul Ioan Romanescu³⁷, Frontul Plugarilor pe Simion Florescu³⁸, Partidul Național Liberal pe Savel Marcus³⁹. Configurația partidelor participante transforma instituția într-un mijloc politic aflat la dispoziția partidului comunist și a aliaților săi.

Ideologizarea și comunizarea comunei rezultă și din preluarea unor activități de către notabilitățile locale specifice calendarului comunist. Un articol din oficiosul comunist al județului Botoșani – „Clopotul” relatează principalele acțiuni susținute în Bucecea cu ocazia aniversării zilei de 1 Mai. Conform relatărilor, au participat 600 de locuitori în fața cărora a luat cuvântul preotul din Țârgul Bucecea Gheorghe Cojocar, reprezentantul Partidului Social Democrat învățătorul Dumitru Aniței și un domn Andreescu din partea Partidului Comunist Român⁴⁰.

Pentru prima parte a anului 1946 administrația comunală a fost reprezentată în continuare de tandemul Petru Aiordăchioaie, membru al Partidului Comunist Român, primar, și Tudosache Talpă, trecut de la Partidul Național Liberal la Frontul Plugarilor, ajutor de primar⁴¹. Migrarea politică a ajutorului de primar nu a fost neobișnuită, traseismul politic devenind o caracteristică a anilor interbelici. În contextul apropierei alegerilor a fost surprinzătoare demiterea primarului comunist al localității la 16 octombrie prin decizia nr. 594 a prefecturii. El a fost înlocuit de plutonierul major pensionar Dumitru Barbacaru, reprezentant al Partidului Național Liberal. În justificarea măsurii se arată că fostul primar nu corespundea din punct de vedere administrativ⁴².

Noul primar a fost instalat în funcție în data de 18 aprilie de pretorul plasei Bucecea, ocazie cu care a fost încheiat un amplu inventar al bunurilor primăriei⁴³. Însă noul primar nu a rezistat mult timp în funcție. La 4 noiembrie 1946 a fost emisă o nouă decizie a prefecturii cu nr. 620 prin care se constata demisia primarului din Bucecea. În locul celui demisionat a fost numit din nou primar Petru Aiordăchioaie⁴⁴. Nu cunoaștem precis cauza înaintării cererii de demisie a primarului dar evenimentele de la nivelul județului sugerează câteva răspunsuri. Pe ansamblul județului, în lunile premergătoare desfășurării alegerilor, au fost făcute schimbări

³⁵ *Ibidem*, f. 70.

³⁶ *Ibidem*, Ds. 16/1946, f. 11.

³⁷ *Ibidem*, f. 13.

³⁸ *Ibidem*, f. 15.

³⁹ *Ibidem*, f. 17.

⁴⁰ *I Mai în județ*, în „Clopotul”, III, 131, 9 mai 1946.

⁴¹ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 104/1946, f. 222.

⁴² *Ibidem*, Ds. 37/1946, ff. 178-179.

⁴³ Idem, Fond Pretura plasei Bucecea, Ds. 5/1946, f. 54.

⁴⁴ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 37/1946, f. 160.

județului Botoșani - Teodor Chirica l-a numit la 15 martie 1946 drept ajutor de primar pe Tudosache Talpă³⁵.

Consiliul de Coordonare al comunei Bucecea era o instituție provizorie, creată la nivelul administrației locale cu scopul de a armoniza și media interesele partidelor

politice angrenate în campania electorală. În comisie fiecare partid politic și-a delegat un reprezentat care să susțină interesele sale. Partidul Național Țărănesc l-a mandat pe Dumitru Irimia³⁶, Partidul Social Democrat pe învățătorul Ioan Romanescu³⁷, Frontul Plugarilor pe Simion Florescu³⁸, Partidul Național Liberal pe Savel Marcus³⁹.

Configurația partidelor participante transforma instituția într-un mijloc politic aflat la dispoziția partidului comunist și a aliaților săi.

Ideologizarea și comunizarea comunei rezultă și din preluarea unor activități de către notabilitățile locale specifice calendarului comunist. Un articol din oficiosul comunist al județului Botoșani – „Clopotul” relatează principalele acțiuni susținute în Bucecea cu ocazia aniversării zilei de 1 Mai. Conform relatărilor, au participat 600 de locuitori în fața cărora a luat cuvântul preotul din Țârgul Bucecea Gheorghe Cojocar, reprezentantul Partidului Social Democrat învățătorul Dumitru Aniței și un domn Andreescu din partea Partidului Comunist Român⁴⁰.

Pentru prima parte a anului 1946 administrația comunală a fost reprezentată în continuare de tandemul Petru Aiordăchioaie, membru al Partidului Comunist Român, primar, și Tudosache Talpă, trecut de la Partidul Național Liberal la Frontul Plugarilor, ajutor de primar⁴¹. Migrarea politică a ajutorului de primar nu a fost neobișnuită, traseismul politic devenind o caracteristică a anilor interbelici. În contextul apropierei alegerilor a fost surprinzătoare demiterea primarului comunist al localității la 16 octombrie prin decizia nr. 594 a prefecturii. El a fost înlocuit de plutonierul major pensionar Dumitru Barbacaru, reprezentant al Partidului Național Liberal. În justificarea măsurii se arată că fostul primar nu corespundea din punct de vedere administrativ⁴².

Noul primar a fost instalat în funcție în data de 18 aprilie de pretorul plasei Bucecea, ocazie cu care a fost încheiat un amplu inventar al bunurilor primăriei⁴³. Însă noul primar nu a rezistat mult timp în funcție. La 4 noiembrie 1946 a fost emisă o nouă decizie a prefecturii cu nr. 620 prin care se constata demisia primarului din Bucecea. În locul celui demisionat a fost numit din nou primar Petru Aiordăchioaie⁴⁴.

Nu cunoaștem precis cauza înaintării cererii de demisie a primarului dar evenimentele de la nivelul județului sugerează câteva răspunsuri. Pe ansamblul județului, în lunile premergătoare desfășurării alegerilor, au fost făcute schimbări

³⁵ *Ibidem*, f. 70.
³⁶ *Ibidem*, Ds. 16/1946, f. 11.
³⁷ *Ibidem*, f. 13.
³⁸ *Ibidem*, f. 15.
³⁹ *Ibidem*, f. 17.
⁴⁰ *I Mai în județ*, în „Clopotul”, III, 131, 9 mai 1946.
⁴¹ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 104/1946, f. 222.
⁴² *Ibidem*, Ds. 37/1946, ff. 178-179.
⁴³ Idem, Fond Pretura plasei Bucecea, Ds. 5/1946, f. 54.
⁴⁴ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 37/1946, f. 160.

masive de primari, majoritatea celor numiți în funcții aparținând alianței politice procomuniste. Numirea lui Dumitru Barbacaru, fost militar, s-a făcut cel mai probabil din cauza administrației dezastruoase a lui Petre Aiordăchioaie. S-a mizat pe ideea că un fost militar ar fi putut mai bine organiza administrația locală aflată în soluție. Soluția nu era nouă, cunoscut fiind cazul primarului Ioan Movanu de la sfârșitul deceniului al patrulea al secolului trecut care a pus ordine în administrația comunală. Dar se pare că Dumitru Barbacaru nu a acceptat comenzile administrației comuniste dictate de desfășurarea imediată a alegerilor, acesta fiind și motivația probabilă a demisiei.

Al doilea fenomen ce a zdruncinat convingerile și mentalul locuitorilor l-a reprezentat apariția primelor semne ale foametei datorate secetei. Un buletin informativ din august 1946 privind starea populației din județul Suceava făcea trimiteri și la județele Botoșani și Dorohoi. Din cele 47 de comune ale județului Dorohoi doar comunele Grămești, Bălinești, Ibănești și Liveni aveau o producție aproape mediocră, restul celor 43 de comune având culturi inexistente. Situația era identică și pentru județul Botoșani. Fânul pentru animale era inexistent, islazurile fiind complet arse. Prin urmare, vitele locuitorilor mureau pe capete, vândute la prețuri derizorii. Singura salvare consta în transumanța vitelor în zonele montane la prețuri exorbitante. În ce privește producție de porumb, aceasta era în totalitate compromisă.

Primele semne ale foametei deja apăruseră în aceste județe. Nu se păstrasera nici măcar semințe pentru anul agricol următor. La Dorohoi populația solicita prefectului să fie distribuită și cantitatea de porumb stricat ajunsă în localitate, preferând a muri cu stomacul plin decât gol⁴⁵. Cum era și cazul, situația a scăpat de sub control și la Bucecea. Ziarul „Clopotul” relatează în paginile sale din 10 octombrie 1946 un incident ce sublinia dramatismul situației:

„În ziua de 24 septembrie 1946, monstrul Dumitru Lăzăriuc din Leorda, venind la Bucecea, s-a îmbătat în cârciuma cunoscutului reacționar V. Gubernicu. De acolo a plecat la brutăria lui Bercu Rigler din Bucecea, de unde a încercat să ia fără plată o pâine. Brutarul opunându-se, Lăzăriuc l-a luat la bătaie. Nemulțumit cu atât, monstrul a apucat cu dinții urechea cetățeanului Bercu Rigler și i-a mușcat-o până ce i-a desprins complet partea superioară”⁴⁶.

Trecând peste tenta politică și de propagandă comunistă îndreptată împotriva unor reprezentanți locali ai partidelor istorice, evenimentul relatat era ilustrarea situației tragice în care se afla țărănimea. Autoritățile comuniste nu au avut capacitatea de a veni în ajutorul celor aflați în situația de față. Subordonate total intereselor sovietice, servile la orice cerere venită din partea acestora, autoritățile române au ales să ignore și să izoleze Moldova de restul țării. Au fost interzise călătoriile locuitorilor plecați în alte regiuni ale țării pentru a cumpăra cereale. Cei surprinși în trenuri de controalele jandarmilor erau arestați, cantitatea de cereale posedată fiind confiscată de stat. Pentru a completa imaginea neomeniei reprezentanților statului român și a armatei de

⁴⁵ *România. Viața politică în documente. 1946*, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1996, doc. 77, pp. 325-326.

⁴⁶ *Canibalism „istoric”, în „Clopotul”, III, 153, 10 octombrie 1946.*

Trecând peste tenta politică și de propagandă comunistă îndreptată împotriva unor reprezentanți locali ai partidelor istorice, evenimentul relatat era ilustrarea situației tragice în care se afla țărănimea. Autoritățile comuniste nu au avut capacitatea de a veni în ajutorul celor aflați în situația de față. Subordonate total intereselor sovietice, servile la orice cerere venită din partea acestora, autoritățile române au ales să ignore și să izoleze Moldova de restul țării. Au fost interzise călătoriile locuitorilor plecați în alte regiuni ale țării pentru a cumpăra cereale. Cei surprinși în trenuri de controalele jandarmilor erau arestați, cantitatea de cereale posedată fiind confiscată de stat. Pentru a completa imaginea neomeniei reprezentanților statului român și a armatei de

„În ziua de 24 septembrie 1946, monstrul Dumitru Lăzăriuc din Leorda, venind la Bucecea, s-a îmbătat în cârciuma cunoscutului reacționar V. Gubernicu. De acolo a plecat la brutăria lui Bercu Rigler din Bucecea, de unde a încercat să ia fără plată o pâine. Brutarul opunându-se, Lăzăriuc l-a luat la bătaie. Nemulțumit cu atât, monstrul a apucat cu dinții urechea cetățeanului Bercu Rigler și i-a mușcat-o până ce i-a desprins complet partea superioară”⁴⁶.

cu sublinia dramatismul situației: Bucecea. Ziarul „Clopotul” relatează în paginile sale din 10 octombrie 1946 un incident cu stomacul plin decât gol⁴⁵. Cum era și cazul, situația a scăpat de sub control și la să fie distribuită și cantitatea de porumb stricat ajunsă în localitate, preferând a muri măcar semințe pentru anul agricol următor. La Dorohoi populația solicita prefectului să fie distribuită și cantitatea de porumb stricat ajunsă în localitate, preferând a muri cu stomacul plin decât gol⁴⁵. Cum era și cazul, situația a scăpat de sub control și la Bucecea. Ziarul „Clopotul” relatează în paginile sale din 10 octombrie 1946 un incident ce sublinia dramatismul situației:

„În ziua de 24 septembrie 1946, monstrul Dumitru Lăzăriuc din Leorda, venind la Bucecea, s-a îmbătat în cârciuma cunoscutului reacționar V. Gubernicu. De acolo a plecat la brutăria lui Bercu Rigler din Bucecea, de unde a încercat să ia fără plată o pâine. Brutarul opunându-se, Lăzăriuc l-a luat la bătaie. Nemulțumit cu atât, monstrul a apucat cu dinții urechea cetățeanului Bercu Rigler și i-a mușcat-o până ce i-a desprins complet partea superioară”⁴⁶.

Trecând peste tenta politică și de propagandă comunistă îndreptată împotriva unor reprezentanți locali ai partidelor istorice, evenimentul relatat era ilustrarea situației tragice în care se afla țărănimea. Autoritățile comuniste nu au avut capacitatea de a veni în ajutorul celor aflați în situația de față. Subordonate total intereselor sovietice, servile la orice cerere venită din partea acestora, autoritățile române au ales să ignore și să izoleze Moldova de restul țării. Au fost interzise călătoriile locuitorilor plecați în alte regiuni ale țării pentru a cumpăra cereale. Cei surprinși în trenuri de controalele jandarmilor erau arestați, cantitatea de cereale posedată fiind confiscată de stat. Pentru a completa imaginea neomeniei reprezentanților statului român și a armatei de

masive de primari, majoritatea celor numiți în funcții aparținând alianței politice procomuniste. Numirea lui Dumitru Barbacaru, fost militar, s-a făcut cel mai probabil din cauza administrației dezastruoase a lui Petre Aiordăchioaie. S-a mizat pe ideea că un fost militar ar fi putut mai bine organiza administrația locală aflată în soluție. Soluția nu era nouă, cunoscut fiind cazul primarului Ioan Movanu de la sfârșitul deceniului al patrulea al secolului trecut care a pus ordine în administrația comunală. Dar se pare că Dumitru Barbacaru nu a acceptat comenzile administrației comuniste dictate de desfășurarea imediată a alegerilor, acesta fiind și motivația probabilă a demisiei.

⁴⁵ *România. Viața politică în documente. 1946*, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1996, doc. 77, pp. 325-326.

⁴⁶ *Canibalism „istoric”, în „Clopotul”, III, 153, 10 octombrie 1946.*

ocupație, guvernul român a fost forțat să exporte mii de tone de cereale în Uniunea Sovietică, ignorând situația dramatică din țară.

În contextul extrem de dificil al sfârșitului de an 1946, autoritățile comunale au dorit totuși să vină în ajutorul invalizilor și a văduvelor din al doilea război mondial. La nivelul primăriei a fost întocmit un tabel cu 89 de persoane aflate în această situație ce urmau a fi ajutate cu lemne de foc⁴⁷. Se pare că totuși, la nivelul autorităților locale, s-a mai păstrat un sentiment de recunoștință față de familiile celor ce și-au dat viață pentru statul român. Pentru aceasta, autoritățile vremii trebuie a fi privite cu respect.

Anul 1947 a reprezentat momentul final al instaurării dominației comuniste asupra țării. Reprezentanții partidului comunist au luat măsuri severe în vederea lichidării fizice a reprezentanților partidelor de opoziție, în special a membrilor Partidului Național Țărănesc. În acest demers a fost folosită administrația, politizată în mod excesiv prin numirea în funcțiile cheie a reprezentanților comuniști. Peste aceste elemente de natură politică s-au suprapus efectele foametei determinată de calamitățile naturale din anul precedent.

Populația a fost afectată în mod sever de lipsa de alimente la începutul anului 1947. Un memoriu al unei locuitoare din Bucecea înaintat cabinetului primului ministru în ianuarie ilustra condiția mizeră a țăranimii, în special a celei sărace. Pe numele ei Profira Gh. Buliga, orfană de părinți și aflată în grija unei familii mai înstărite, petiționara se plângea de imposibilitatea achiziționării de alimente datorită prețului ridicat la care se vindeau și speculei la care erau supuse. Bolnavă și fără speranță solicita primului ministru acordarea oricărui fel de ajutor, de orice natură ar fi fost el⁴⁸. O situație de la începutul anului 1947 încheiată la nivelul Prefecturii județului Botoșani făcea o radiografie a cataclismului în ansamblul comunei. Din cei aproximativ 3.500 de locuitori, 60% erau lipsiți complet de rezerve alimentare, 25% aveau rezerve până la 1 februarie 1947 și doar 15% aveau rezerve alimentare până la următoarea recoltă⁴⁹.

Foametea din anii 1946-1947 a readus pe tapet o serie de discriminări existente între populația română și cea evreiască a târgului. Adresa nr. 558 din 4 martie 1947 a Primăriei comunei Bucecea arăta că pe lista persoanelor ce aveau nevoie de ajutorul statului nu erau trecuți evreii deoarece aceștia primiseră deja ajutoare din partea statului american⁵⁰. Pe lista trimisă de primărie prefecturii județului erau trecuți 729 de locuitori ceea ce arăta amploarea tragediei⁵¹. Gestionarea și împărțirea ajutoarelor a fost realizată de delegatul prefecturii Botoșani, N. Steriade – reprezentant al partidului comunist și viitor lider al comunei Bucecea. Nu cunoaștem dacă aceste ajutoare au ajuns la cei aflați în necesitate, dacă au fost împărțite în mod echitabil dar implicarea membrilor comuniști în gestionarea lor ne facem să credem că ele au fost folosite în mod discriminatoriu, în folosul puterii comuniste.

⁴⁷ ANRSBt, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 2/1946, f. 12.

⁴⁸ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 21/1947, f. 470.

⁴⁹ *Ibidem*, Ds. 26/1947, f. 9.

⁵⁰ *Ibidem*, Ds. 25/1947, f. 456.

⁵¹ *Ibidem*, f. 457.

ocupate, guvernul român a fost forțat să exporte mii de tone de cereale în Uniunea Sovietică, ignorând situația dramatică din țară.

În contextul extrem de dificil al sfârșitului de an 1946, autoritățile comunale au dorit totuși să vină în ajutorul invalizilor și a văduvelor din al doilea război mondial. La nivelul primăriei a fost întocmit un tabel cu 89 de persoane aflate în această situație ce urmau a fi ajutate cu lemne de foc⁴⁷. Se pare că totuși, la nivelul autorităților locale, s-a mai păstrat un sentiment de recunoștință față de familiile celor ce și-au dat viață pentru statul român. Pentru aceasta, autoritățile vremii trebuie a fi privite cu respect.

Anul 1947 a reprezentat momentul final al instaurării dominației comuniste asupra țării. Reprezentanții partidului comunist au luat măsuri severe în vederea lichidării fizice a reprezentanților partidelor de opoziție, în special a membrilor Partidului Național Țărănesc. În acest demers a fost folosită administrația, politizată în mod excesiv prin numirea în funcțiile cheie a reprezentanților comuniști. Peste aceste elemente de natură politică s-au suprapus efectele foametei determinată de calamitățile naturale din anul precedent.

Populația a fost afectată în mod sever de lipsa de alimente la începutul anului 1947. Un memoriu al unei locuitoare din Bucecea înaintat cabinetului primului ministru în ianuarie ilustra condiția mizeră a țăranimii, în special a celei sărace. Pe numele ei Profira Gh. Buliga, orfană de părinți și aflată în grija unei familii mai înstărite, petiționara se plângea de imposibilitatea achiziționării de alimente datorită prețului ridicat la care se vindeau și speculei la care erau supuse. Bolnavă și fără speranță solicita primului ministru acordarea oricărui fel de ajutor, de orice natură ar fi fost el⁴⁸. O situație de la începutul anului 1947 încheiată la nivelul Prefecturii județului Botoșani făcea o radiografie a cataclismului în ansamblul comunei. Din cei aproximativ 3.500 de locuitori, 60% erau lipsiți complet de rezerve alimentare, 25% aveau rezerve până la 1 februarie 1947 și doar 15% aveau rezerve alimentare până la următoarea recoltă⁴⁹.

Foametea din anii 1946-1947 a readus pe tapet o serie de discriminări existente între populația română și cea evreiască a târgului. Adresa nr. 558 din 4 martie 1947 a Primăriei comunei Bucecea arăta că pe lista persoanelor ce aveau nevoie de ajutorul statului nu erau trecuți evreii deoarece aceștia primiseră deja ajutoare din partea statului american⁵⁰. Pe lista trimisă de primărie prefecturii județului erau trecuți 729 de locuitori ceea ce arăta amploarea tragediei⁵¹. Gestionarea și împărțirea ajutoarelor a fost realizată de delegatul prefecturii Botoșani, N. Steriade – reprezentant al partidului comunist și viitor lider al comunei Bucecea. Nu cunoaștem dacă aceste ajutoare au ajuns la cei aflați în necesitate, dacă au fost împărțite în mod echitabil dar implicarea membrilor comuniști în gestionarea lor ne facem să credem că ele au fost folosite în mod discriminatoriu, în folosul puterii comuniste.

⁴⁷ ANRSBt, Fond Primăria comunei Bucecea, Ds. 2/1946, f. 12.

⁴⁸ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 21/1947, f. 470.

⁴⁹ *Ibidem*, Ds. 26/1947, f. 9.

⁵⁰ *Ibidem*, Ds. 25/1947, f. 456.

⁵¹ *Ibidem*, f. 457.

Autoritățile comuniste au luat măsuri pentru eliminarea persoanelor indezirabile noului regim și purificarea administrației comunale. În acest demers s-a încadrat și arestarea fostului primar liberal al comunei din perioada interbelică Mihai Alexandrescu. Motivul arestării avocatului a fost unul banal. În ianuarie 1947 împreună cu un asociat - Dumitru Florea s-a deplasat la Siminicea unde un grup de țărani doreau să dea în judecată fabrica de zahăr de la Roman din cauza neplății sfeclei furnizate. Dorința de reprezentare în instanță a locuitorilor din Siminicea a fost văzută de autoritățile comuniste drept un act de sabotaj și răspândire a lozincilor fasciste⁵². Lipsa documentelor din arhivele din Botoșani și imposibilitatea accesului la arhivele Parchetului și Tribunalului Botoșani datorat prevederilor legii arhivelor nu ne îngăduie să urmărim destinul lui Mihai Alexandrescu. Însă începând cu această dată membrii familiei Alexandrescu dispar de pe scena istoriei. Traian Alexandrescu, fratele lui Mihai, este și el dispărut odată cu anul 1945, probabil arestat pentru activitatea sa politică în timpul regimului autoritar al lui Carol al II-lea și dictaturii militare a generalului Ion Antonescu.

Administrația comunei a rămas pentru începutul anului 1947 în aceeași formulă, primar fiind în continuare Petre Aiordăchioaei. Însă la 12 februarie acesta și-a dat demisia din funcția de primar, așa cum reiese din procesul-verbal al Consiliului Politic al județului Botoșani. Tot în aceeași ședință s-a hotărât ca locul vacant să fie ocupat de Dumitru Barbacaru, membru al organizației P.N.L.⁵³. Ca și în cazul demisiei lui Petru Aiordăchioaei din anul precedent nu se specificau motivațiile ce au stat în spatele acestui gest.

Numirea unui primar liberal în locul celui comunist pare surprinzătoare. Se cunoaște însă că autoritățile județene nu au fost mulțumite de activitatea lui Petru Aiordăchioaei din rândurile de mai sus. Încercarea nereușită de atragere a lui Dumitru Barbacaru de partea administrației comuniste în noiembrie 1946 ilustra dorința de a se găsi o persoană competentă în fruntea administrației. Cum noul primar făcea parte din partidul liberal ramura Tătărescu, încă afiliată alianței comuniste, numirea a fost posibilă. Noul primar s-a dovedit o fire energică luând măsuri în vederea ameliorării stării de ruină a târgului. Prin ordonanța cu nr. 22.779 a obligat proprietarii caselor părăsite ca începând cu 28 martie să-și dărâme reziduurile, să niveleze locurile și să le împrejmuiască⁵⁴.

Momentul de respiro acordat administrației nu a fost de lungă durată. În vara anului 1947 autoritățile comuniste au demarat o acțiune generalizată pe întreg teritoriul țării pentru desființarea Partidului Național Țărănesc și arestarea membrilor de partid. Un schimb de note între guvernul român și guvernele american și britanic din 24 iunie - 12 iulie arată amploarea eforturilor și hotărârea liderilor comuniști de la București. În acest sens, se arată că la închisoarea Pitești colonelul Poșa, membru al organizației județene P.N.Ț. Botoșani a fost torturat de șeful Siguranței Pitești, chiar

⁵² *Avocatul Alexandrescu – Bucecea arestat și înaintat Curții Marțiale pentru instigare la rebeliune, în „Clopotul”, III, 170, 20 ianuarie 1947.*

⁵³ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 55/1947, f. 22.

⁵⁴ *Ibidem*, Ds. 49/1947, f. 8.

Autoritățile comuniste au luat măsuri pentru eliminarea persoanelor indezirabile noului regim și purificarea administrației comunale. În acest demers s-a încadrat și arestarea fostului primar liberal al comunei din perioada interbelică Mihai Alexandrescu. Motivul arestării avocatului a fost unul banal. În ianuarie 1947 împreună cu un asociat - Dumitru Florea s-a deplasat la Siminicea unde un grup de țărani doreau să dea în judecată fabrica de zahăr de la Roman din cauza neplății sfeclei furnizate. Dorința de reprezentare în instanță a locuitorilor din Siminicea a fost văzută de autoritățile comuniste drept un act de sabotaj și răspândire a lozincilor fasciste⁵². Lipsa documentelor din arhivele din Botoșani și imposibilitatea accesului la arhivele Parchetului și Tribunalului Botoșani datorat prevederilor legii arhivelor nu ne îngăduie să urmărim destinul lui Mihai Alexandrescu. Însă începând cu această dată membrii familiei Alexandrescu dispar de pe scena istoriei. Traian Alexandrescu, fratele lui Mihai, este și el dispărut odată cu anul 1945, probabil arestat pentru activitatea sa politică în timpul regimului autoritar al lui Carol al II-lea și dictaturii militare a generalului Ion Antonescu.

Administrația comunei a rămas pentru începutul anului 1947 în aceeași formulă, primar fiind în continuare Petre Aiordăchioaei. Însă la 12 februarie acesta și-a dat demisia din funcția de primar, așa cum reiese din procesul-verbal al Consiliului Politic al județului Botoșani. Tot în aceeași ședință s-a hotărât ca locul vacant să fie ocupat de Dumitru Barbacaru, membru al organizației P.N.L.⁵³. Ca și în cazul demisiei lui Petru Aiordăchioaei din anul precedent nu se specificau motivațiile ce au stat în spatele acestui gest.

Numirea unui primar liberal în locul celui comunist pare surprinzătoare. Se cunoaște însă că autoritățile județene nu au fost mulțumite de activitatea lui Petru Aiordăchioaei din rândurile de mai sus. Încercarea nereușită de atragere a lui Dumitru Barbacaru de partea administrației comuniste în noiembrie 1946 ilustra dorința de a se găsi o persoană competentă în fruntea administrației. Cum noul primar făcea parte din partidul liberal ramura Tătărescu, încă afiliată alianței comuniste, numirea a fost posibilă. Noul primar s-a dovedit o fire energică luând măsuri în vederea ameliorării stării de ruină a târgului. Prin ordonanța cu nr. 22.779 a obligat proprietarii caselor părăsite ca începând cu 28 martie să-și dărâme reziduurile, să niveleze locurile și să le împrejmuiască⁵⁴.

Momentul de respiro acordat administrației nu a fost de lungă durată. În vara anului 1947 autoritățile comuniste au demarat o acțiune generalizată pe întreg teritoriul țării pentru desființarea Partidului Național Țărănesc și arestarea membrilor de partid. Un schimb de note între guvernul român și guvernele american și britanic din 24 iunie - 12 iulie arată amploarea eforturilor și hotărârea liderilor comuniști de la București. În acest sens, se arată că la închisoarea Pitești colonelul Poșa, membru al organizației județene P.N.Ț. Botoșani a fost torturat de șeful Siguranței Pitești, chiar

⁵² *Avocatul Alexandrescu – Bucecea arestat și înaintat Curții Marțiale pentru instigare la rebeliune, în „Clopotul”, III, 170, 20 ianuarie 1947.*

⁵³ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 55/1947, f. 22.

⁵⁴ *Ibidem*, Ds. 49/1947, f. 8.

în biroul directorului⁵⁵. La 29 iulie 1947, în urma înscenării comuniste de la Tămădău, a fost desființat Partidul Național Țărănesc. În raportul ministrului de interne Teohari Georgescu privind dizolvarea Partidului Național Țărănesc se caracteriza activitatea acestuia în termeni dogmatici și plini de ură:

„În timpul alegerilor, P.N.Ț. a deslănțuit o campanie de învrăjbită a populației prin propagandă de tip fascist, șovină, rasială și antisovietică, trecând la devastarea sediilor partidelor democratice, asasinat, incendieri n sate, îndemnuri la rebeliune și atacarea secțiilor de votare în scopul de a produce tulburări ca să împiedice libera exprimare a voinței populare și să creeze pretexte de intervenție străină”⁵⁶.

Se observă similaritatea acuzelor și comportamentului autorităților comuniste cu arestarea fostului primar al comunei Mihai Alexandrescu în ianuarie 1947, ceea ce întărește concluzia existenței unui plan bine conturat în lichidarea ultimilor oponenți ai noului regim.

În această notă se încadrează și decizia nr. 403 a Prefecturii județului Botoșani din 26 iunie 1947 prin care era numită o comisie interimară la Bucecea formată din Ioan Cojocaru, agricultor, membru P.C.R., Dumitru Aniței, membru P.S.D., Mihai V. Poroh, agricultor, membru al Frontului Plugarilor, Alexandru Fieru, pensionar, membru P.N.P., Aron Israil, funcționar particular, membru P.S.D. și Iosub Vainer, comerciant, membru P.N.Ț. - Alexandrescu⁵⁷. Măsura este explicată tocmai contextului din vara anului 1947 când cele două mari partide istorice au dispărut de pe scena politică, lăsând locul comuniștilor și aliaților lor de ocazie.

Noua administrație a trecut la punerea în practică a unor măsuri de epurare a funcționarilor comunali considerați obstacole în impunerea controlului deplin asupra administrației. Printre victimele epurării s-a numărat și secretarul comunei Ioan Dulgheru caracterizat în tabloul funcționarilor drept inadapdat vremurilor grele și sabotor. În consecință se propunea pensionarea sa⁵⁸.

Noua elită a comunei Bucecea era alcătuită din membri de încredere a partidului comunist. Structura celei de plasă a comuniștilor la nivelul plasei Siret era compusă din locuitori din Bucecea și Călinești. În rândurile de mai jos îi vom prezenta pe reprezentanții comuniști din Bucecea așa cum erau caracterizați de Comisia de Verificare a partidului, cei din Călinești urmând a fi enumerați în capitoul referitor la această localitate. Secretarul celulei de partid era Constantin Cojocel, caracterizat cu un nivel politic ridicat, cu popularitate, cinstit, afemeiat și capabil să coordoneze subalternii. Ioan Cojocaru era primul ajutor, cinstit, cu popularitate și devotat partidului. Gheorghe Ianoș era al doilea ajutor al secretarului de celulă cu moral politic ridicat, însă anarhic în luarea deciziilor și afemeiat⁵⁹.

Modificările din fruntea administrației comunale nu au schimbat în mod radical aspectul târgului. Procesul-verbal de inspecție din zilele de 29 și 30 octombrie

⁵⁵ România – Viața politică în documente. 1947, București, 1994, doc. 28, p. 178.

⁵⁶ Ibidem, doc. 36, p. 192.

⁵⁷ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 14/1947, f. 17.

⁵⁸ Ibidem, Ds. 27/1947, f. 232.

⁵⁹ Idem, Fond Comitetul Județean P.C.R. Botoșani – Comisia de Verificare, Ds. 6/1947, f. 50.

în biroul directorului⁵⁵. La 29 iulie 1947, în urma înscenării comuniste de la Tămădău, a fost desființat Partidul Național Țărănesc. În raportul ministrului de interne Teohari Georgescu privind dizolvarea Partidului Național Țărănesc se caracteriza activitatea acestuia în termeni dogmatici și plini de ură:

„În timpul alegerilor, P.N.Ț. a deslănțuit o campanie de învrăjbită a populației prin propagandă de tip fascist, șovină, rasială și antisovietică, trecând la devastarea sediilor partidelor democratice, asasinat, incendieri n sate, îndemnuri la rebeliune și atacarea secțiilor de votare în scopul de a produce tulburări ca să împiedice libera exprimare a voinței populare și să creeze pretexte de intervenție străină”⁵⁶.

Se observă similaritatea acuzelor și comportamentului autorităților comuniste cu arestarea fostului primar al comunei Mihai Alexandrescu în ianuarie 1947, ceea ce întărește concluzia existenței unui plan bine conturat în lichidarea ultimilor oponenți ai noului regim.

În această notă se încadrează și decizia nr. 403 a Prefecturii județului Botoșani din 26 iunie 1947 prin care era numită o comisie interimară la Bucecea formată din Ioan Cojocaru, agricultor, membru P.C.R., Dumitru Aniței, membru P.S.D., Mihai V. Poroh, agricultor, membru al Frontului Plugarilor, Alexandru Fieru, pensionar, membru P.N.P., Aron Israil, funcționar particular, membru P.S.D. și Iosub Vainer, comerciant, membru P.N.Ț. - Alexandrescu⁵⁷. Măsura este explicată tocmai contextului din vara anului 1947 când cele două mari partide istorice au dispărut de pe scena politică, lăsând locul comuniștilor și aliaților lor de ocazie.

Noua administrație a trecut la punerea în practică a unor măsuri de epurare a funcționarilor comunali considerați obstacole în impunerea controlului deplin asupra administrației. Printre victimele epurării s-a numărat și secretarul comunei Ioan Dulgheru caracterizat în tabloul funcționarilor drept inadapdat vremurilor grele și sabotor. În consecință se propunea pensionarea sa⁵⁸.

Noua elită a comunei Bucecea era alcătuită din membri de încredere a partidului comunist. Structura celei de plasă a comuniștilor la nivelul plasei Siret era compusă din locuitori din Bucecea și Călinești. În rândurile de mai jos îi vom prezenta pe reprezentanții comuniști din Bucecea așa cum erau caracterizați de Comisia de Verificare a partidului, cei din Călinești urmând a fi enumerați în capitoul referitor la această localitate. Secretarul celulei de partid era Constantin Cojocel, caracterizat cu un nivel politic ridicat, cu popularitate, cinstit, afemeiat și capabil să coordoneze subalternii. Ioan Cojocaru era primul ajutor, cinstit, cu popularitate și devotat partidului. Gheorghe Ianoș era al doilea ajutor al secretarului de celulă cu moral politic ridicat, însă anarhic în luarea deciziilor și afemeiat⁵⁹.

Modificările din fruntea administrației comunale nu au schimbat în mod radical aspectul târgului. Procesul-verbal de inspecție de zilele de 29 și 30 octombrie

⁵⁵ România – Viața politică în documente. 1947, București, 1994, doc. 28, p. 178.

⁵⁶ Ibidem, doc. 36, p. 192.

⁵⁷ ANRSBt, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 14/1947, f. 17.

⁵⁸ Ibidem, Ds. 27/1947, f. 232.

⁵⁹ Idem, Fond Comitetul Județean P.C.R. Botoșani – Comisia de Verificare, Ds. 6/1947, f. 50.

încheiat de pretorul de plasă Constantin Pânzariu readucea în discuție lipsa măsurilor de salubritate de la nivelul comunei:

„Se observă adesea că proprietarii și locatarii caselor din târg, în special cei de pe șoseaua principală, din cauza conformației caselor cu spațiu redus, se complac în a-și arunca gunoaiele, zoile și diferitele alte reziduuri domestice pe strada din față sau în împrejurimea locuinței, fără ca vreunul din edili sau jandarmi să se sesizeze în orice fel. [...] Târgul continuă a fi plin de ruinele caselor părăsite de proprietarii evrei, în care se îngrămădesc zi de zi fel de fel de murdării ale populației flotante, care obișnuiesc să le folosească chiar closete”⁶⁰.

Eșecul măsurilor edilitare aplicate de primarul Dumitru Barbacaru nu s-a datorat doar incertitudinii politice. O mare vină, după cum rezultă și din citatul de mai sus, aparține populației din localitate, incapabilă să se gospodărească fără intervenția autorităților comunale. Lipsa unei culturi și educații în această direcție reprezintă în consecință, alături de slăbiciunile administrației, o cauză determinantă a stării dezastruoase în care se regăsea localitatea.

Bibliografie

I. Arhive

Arhivele Naționale ale României, Serviciul Botoșani
 Fond Comitetul Județean P.C.R. Botoșani – Comisia de Verificare (1947)
 Fond Prefectura județului Botoșani (1944-1947)
 Fond Pretura plasei Bucecea (1945-1946)
 Fond Primăria comunei Bucecea (1945-1946)

II. Documente publicate

România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, coord. Marian Radu Mocanu, Editura Arhivelor Statului din România, București, 1995.
România. Viața politică în documente. 1945, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1994.
România. Viața politică în documente. 1946, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1996.
România – Viața politică în documente. 1947, București, 1994.

III. Periodice

„Clopotul” (1946-1947)

IV. Articole publicate

I Mai în județ, în „Clopotul”, III, 131, 9 mai 1946.

⁶⁰ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 31/1947, f. 421.

încheiat de pretorul de plasă Constantin Pânzariu readucea în discuție lipsa măsurilor de salubritate de la nivelul comunei:

„Se observă adesea că proprietarii și locatarii caselor din târg, în special cei de pe șoseaua principală, din cauza conformației caselor cu spațiu redus, se complac în a-și arunca gunoaiele, zoile și diferitele alte reziduuri domestice pe strada din față sau în împrejurimea locuinței, fără ca vreunul din edili sau jandarmi să se sesizeze în orice fel. [...] Târgul continuă a fi plin de ruinele caselor părăsite de proprietarii evrei, în care se îngrămădesc zi de zi fel de fel de murdării ale populației flotante, care obișnuiesc să le folosească chiar closete”⁶⁰.

Eșecul măsurilor edilitare aplicate de primarul Dumitru Barbacaru nu s-a datorat doar incertitudinii politice. O mare vină, după cum rezultă și din citatul de mai sus, aparține populației din localitate, incapabilă să se gospodărească fără intervenția autorităților comunale. Lipsa unei culturi și educații în această direcție reprezintă în consecință, alături de slăbiciunile administrației, o cauză determinantă a stării dezastruoase în care se regăsea localitatea.

Bibliografie

I. Arhive

Arhivele Naționale ale României, Serviciul Botoșani
 Fond Comitetul Județean P.C.R. Botoșani – Comisia de Verificare (1947)
 Fond Prefectura județului Botoșani (1944-1947)
 Fond Pretura plasei Bucecea (1945-1946)
 Fond Primăria comunei Bucecea (1945-1946)

II. Documente publicate

România și Armistițiul cu Națiunile Unite, vol. II, coord. Marian Radu Mocanu, Editura Arhivelor Statului din România, București, 1995.

România. Viața politică în documente. 1945, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1994.

România. Viața politică în documente. 1946, coord. Ioan Scurtu, Arhivele Statului din România, București, 1996.

România – Viața politică în documente. 1947, București, 1994.

III. Periodice

„Clopotul” (1946-1947)

IV. Articole publicate

I Mai în județ, în „Clopotul”, III, 131, 9 mai 1946.

⁶⁰ Idem, Fond Prefectura județului Botoșani, Ds. 31/1947, f. 421.

Avocatul Alexandrescu – Bucecea arestat și înaintat Curții Marțiale pentru instigare la rebeliune, în „Clopotul”, III, 170, 20 ianuarie 1947.

Canibalism „istoric”, în „Clopotul”, III, 153, 10 octombrie 1946.

Keywords: *Bucecea, local communal administration, communist power, armistice, forced communization.*

THE IMPOSING OF COMMUNIST ADMINISTRATION AT BUCECEA (1944 – 1947)

(Abstract)

The entry of Soviet troops in April 1944 has inaugurated a new period of military occupation of the area and subordination to the interests of war the Red Army. According to the proclamation of the Soviet military command launched in Botoșani, soviet army engage to recognize the Romanian administration in the county. Under this declaration were taken measures to reorganize communal administration throughout the county. The dimensions of Soviet exploitation are disclosed in the minutes of the Village Hall Bucecea signed by Mayor John Dulgheru II on 3 October 1944. The new mayor sent Prefecture an address where he show grievances found locally against the Soviet occupation authorities' behavior. City Hall councilors showed that Soviet military requirements were inappropriate and far beyond the local possibilities.

The communization and ideologisation of commune results from the assumption of specific activities by local notables communist calendar. An article in the official newspaper of the Communist Botoșani county - "*Clopotul*" report the main actions supported Bucecea anniversary May 1. Reportedly attended by 600 residents to whom the priest spoke of Fair Bucecea Gheorghe Cojocaru, representative of the Social Democratic Party and a gentleman Aniței, teacher Dumitru Andreescu of the Romanian Communist Party. 1947 was the climax of the establishment of Communist rule on the country. Communist Party representatives took severe measures to abolish the natural representatives of the opposition parties, especially the National Peasant Party members. This approach was used administration, excessively politicized by appointing to key representatives communists. Over these political elements overlapped effects of famine caused by natural disasters in the previous year. Communist authorities have taken action to remove undesirable persons and purification of municipal administration of the new regime. In doing so assigned and arrest the former mayor of the commune liberal Mihai Alexandrescu during the interwar period. Advocate reason for the arrest was commonplace. In January 1947 with an associate - Dumitru Florea, went to Siminicea where a group of peasants wanted to sue the Roman sugar factory in unpaid beet supplied. The desire for the legal representation of residents of Siminicea was seen by communist authorities as an act of sabotage and spreading fascist slogans.

The communization and ideologisation of commune results from the assumption of specific activities by local notables communist calendar. An article in the official newspaper of the Communist Botoșani county - "*Clopotul*" report the main actions supported Bucecea anniversary May 1. Reportedly attended by 600 residents to whom the priest spoke of Fair Bucecea Gheorghe Cojocaru, representative of the Social Democratic Party and a gentleman Aniței, teacher Dumitru Andreescu of the Romanian Communist Party. 1947 was the climax of the establishment of Communist rule on the country. Communist Party representatives took severe measures to abolish the natural representatives of the opposition parties, especially the National Peasant Party members. This approach was used administration, excessively politicized by appointing to key representatives communists. Over these political elements overlapped effects of famine caused by natural disasters in the previous year. Communist authorities have taken action to remove undesirable persons and purification of municipal administration of the new regime. In doing so assigned and arrest the former mayor of the commune liberal Mihai Alexandrescu during the interwar period. Advocate reason for the arrest was commonplace. In January 1947 with an associate - Dumitru Florea, went to Siminicea where a group of peasants wanted to sue the Roman sugar factory in unpaid beet supplied. The desire for the legal representation of residents of Siminicea was seen by communist authorities as an act of sabotage and spreading fascist slogans.

The entry of Soviet troops in April 1944 has inaugurated a new period of military occupation of the area and subordination to the interests of war the Red Army. According to the proclamation of the Soviet military command launched in Botoșani, soviet army engage to recognize the Romanian administration in the county. Under this declaration were taken measures to reorganize communal administration throughout the county. The dimensions of Soviet exploitation are disclosed in the minutes of the Village Hall Bucecea signed by Mayor John Dulgheru II on 3 October 1944. The new mayor sent Prefecture an address where he show grievances found locally against the Soviet occupation authorities' behavior. City Hall councilors showed that Soviet military requirements were inappropriate and far beyond the local possibilities.

(Abstract)

THE IMPOSING OF COMMUNIST ADMINISTRATION AT BUCECEA (1944 – 1947)

Keywords: *Bucecea, local communal administration, communist power, armistice, forced communization.*

Canibalism „istoric”, în „Clopotul”, III, 153, 10 octombrie 1946.

Avocatul Alexandrescu – Bucecea arestat și înaintat Curții Marțiale pentru instigare la rebeliune, în „Clopotul”, III, 170, 20 ianuarie 1947.